

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון כ"ה - פרשת שלח תשפ"ד

צדקה בהרחבה, ודוקא לתת ביד ימין, כמו כל דבר שבקדושה ששייך לצד ימין - הצד הטוב, וזה **למטה בנימין**, אם נחליף את האות ב' באות מ' שמוצא שניהם מן הפה [-בומין], אז הגימטריא תהיה 'צדקה' [200], עם הכולל, שאת הצדקה, צריך לתת ביד 'ימין', ואז יהיה '**פלטי בן רפוא**', 'פלטי' מגזירות רעות כמו שכתוב (משלי י ב) 'וצדקה תציל ממות', וירפא' מן העבירות כמו שכתוב (דניאל ד כד) 'וְחִסְדְּךָ יִצְדָּקָה פֶּרְךָ'.

למטה זבולון, זה רמז להנחת תפילין על היד - לשעבד את הידיים לרצון ה', מילוי האותיות של 'זבולן' **וי"ו למי"ד נון**] זו הגימטריא של יד כהה, בצירוף מילוי האותיות של יד כהה: **דל"ת כ"ף ה"י ה"ן** עם שני הכוללים. יד כהה זו היד החלשה - יד שמאל שעליה מניחים את התפילין. וכשמניחים התפילין, **גדיאל בן סודי** 'גדי אל' - מתגדל שם ה' בהנחת התפילין, בתפילין כתוב את 'שמע ישראל', ואת גדלות הקב"ה. וגם 'בן סודי' - 'סוד' גדול יש בתפילין, שכמו שכישראל מניחים תפילין למטה מגדילים את שם ה', כך הקב"ה מניח תפילין למעלה, שכתוב שם 'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'.

למטה יוסף מרמז על תיקון הלב, שזוהי מעלה מיוחדת מאד, אדם שעושה את כל המצוות עם לב או בלי לב, שונה לגמרי, וזה נרמז ב'יוסף' סופי תיבות של אותיות המילוי של יוסף [י"ז וי"ז סמך פ"א] עם הכולל, גימטריא 'לב', רמז לתיקון הלב ש'מוסיף' בכל ענייני המצוות מעלה מיוחדת. **למטה מנשה** אותיות 'נשמה' - שמשכן הלב בנשמה. **גדי בן סוסי** 'גדי' זה גימטריא 'סוסי' [17], כמו שאמרו חכמים 'אין טוב אלא תורה', שתיקון הלב נעשה על ידי לימוד התורה, ו'סוסי' הוא בגימטריא 136, כמנין 'צום' 'קול' 'ממון', שכל אחד מהם עולה בגימטריא 136, שלכל המעשים כולם מוסיף טהרת הלב, ולא רק לאחד מהם.

יום שישי שמות המרגלים נ

מון 'אביר יעקב' ממשיך לדרוש בפרשתנו עניינים רבים בדרכי עבודת ה', ולרמז אותם בפסוקי הפרשה, בשמות נשיאי שבטי ישראל:

למטה דן - זה הוא רמז על מידת הבושה שנמצאת במצח האדם, וההיפך של הבושה נקראת 'עזות מצח', ומוכח שבושה ועזות קשורים למצח.

ומידת הבושה חשובה מאד כמו שזכרנו חז"ל (מסכת דרך ארץ רבא א טי) 'כל מי שאין בו' בוש פנים במהרה הוא חוטא', וזה רמזו במילה 'דן', סופי התיבות של מילוי האותיות של דן [דל"ת נון], כמו סופי התיבות של מילוי האותיות של המילה 'מצח' [מ"מ צד"י ח"ית] 450. והנשיא של שבט דן הוא **עמיאל בן גמלי** - ויידרש על דרך המובא מהא"ר הקדוש שבמצח האדם נרשמות כל מעשיו, 'גמלי' לשון 'גמול' שבמצח האדם נרשם 'הגמול' לכל מעשיו, ולכן צריך במיוחד לתקן את המצח - מידת הבושה - שמי שיש בו בושה אינו קרוב כל כך לחטא ולא יראה על מצחו עוונותיו.

למטה אשר, 'אשר' אותיות 'ראש', רמז למידת הענוה, שילך כפוף ראש, ולא כדרך הגאווה והגאווה בקומה זקופה, **סתור בן מיכאל** שיתיר את עצמו כמה שיותר, ויהיה 'מך' ושפל בעיניו.

למטה נפתלי רמז לתיקון ה'רגלים', שילכו רק לבתי כנסיות לבתי מדרשות ולדבר מצוה, אותיות המילוי של 'שתי רגלים' [ש"ן ת"ן י"ד ר"ש גימל למי"ד י"ד מ"ם] עולות בגימטריא 'נפתלי' (570), ולא סתם ילך לבית הכנסת, אלא **נחבי בן פסטי** 'חביא' את עצמו בבית הכנסת, כמו אדם שפ"ס ועבר מן העולם, שאין התורה מתקיימת אלא במי שממילת עצמו עליה - שעושה את עצמו כאילו מת, ואין לו שום עיסוק אחר, חוץ מלימוד התורה וקיום המצוות.

למטה גד מרמז על 'שמירת החוטם', שלא יריח דבר עבירה כמו עבודה זרה או בשמים של אשה זרה, 'מטה גד' עם התיבות עולים בגימטריא 'חטם' (63), **גאואל בן מכי** 'שינמך' את חוטמו, בשביל שלא 'יתגאל' בדבר עבירה.

ואז מסיימת התורה וכתובת **אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ** שהצדיק שזוכה לתקן את כל איבריו לפי כל מה שהזכרנו, יזכה **לתור את הארץ** העליונה, ולזכות לחיי העולם הבא.

היה בישראל כמותו, כמו שכתוב 'ולא קם נביא עוד בישראל כמשה', אבל עם כל גדולתו, בגלל חטא מי מריבה, שלא התקדש ה' על ידו, לא זכה להיכנס לארץ ישראל, אפילו שהתפלל 515 תפילות כמנין 'ואתחנן'.

מון 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מביא את דברי הא"ר הקדוש, שנשמת משה רבינו התגלגלה בתנאים הקדושים 'רבי אליעזר הגדול' 'רב המנונא סבא' ו'רבי יהודה הנשיא', מסביר רבינו, שאפילו שמשם רבינו עצמו לא זכה להיכנס לארץ ישראל, אבל בגלל התפילות הרבות שהתפלל, חלקים מנשמתו שהתגלגלו בתנאים הקדושים האלו היו בארץ ישראל, וגם נקברו בארץ ישראל.

ואת זה רומזת התורה בפסוק: **שלח לך אנשים**, 'לך' הכוונה 'ימך', שישלח חלקים מנשמתו לארץ ישראל, **ותורו את ארץ כנען** 'ותורו' מלשון - נותרים, שהם ישארו בארץ כנען - בארץ ישראל.

ומי הם האנשים האלו שישלח?

איש אחד איש אחד 'איש' זה תמיד לשון חשיבות, מרמז על 'רבי אליעזר הגדול' ו'רב המנונא סבא', שכל אחד מהם היה 'איש אחד' האחד והמיוחד שבדורו, **ויכל נשיא בהם** מרמז על 'רבי יהודה' - שהיה 'נשיא' ישראל.

ועל פי זה מובן מדוע הפסוק התחיל בלשון יחיד: 'שלח לך', וסיים בלשון רבים: 'למטה אבותי ושלח', שאפילו שהשלח היה יחיד - משה רבינו, אבל השליחות היתה מכל חלקי נשמתו של משה, 'נפש רוח נשמה חיה יחידה', שכולם 'נשלחו' לתיקונם אצל התנאים הקדושים, וכך נשלמו כל חלקי נשמתו של משה רבינו.

יום רביעי שמות המרגלים א

מלחמת היצר מלחמה קשה היא מאד, ובשביל לנצח בה צריך האדם לשמור היטב את כל איבריו.

רמז נפלא ביותר מוצא מון 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' בשמות המרגלים, שרומזים לדרך שבה ניתן להדבק בבורא על ידי תיקון כל איבריו ושעבודם לרצון ה', וכך כותב:

למטה ראובן לשון ראייה, רמז לשמירה על העיניים, שלא יסתכל איפה שאסור, ולהפך יסתכל בצדיצת, ואז **שמעון בן זכור** 'שמע' לדבר ה' שישמור את עיניו, 'זכור' את כל מצוות התורה וישמור, כמו שכתוב בצדיצת: 'וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'.

למטה שמעון לשון שמיעה, רמז לשמיעת האוזן, שישמור את אוזניו שלא ישמעו דברים אסורים, ולהפך ישמעו לדברי התורה, כמו שכתוב 'שמע ישראל' 'אם שמעו תשמעו', ואז **שפט בן חורי** 'קיים את 'משפטי' ה' שנקראים 'חורין', כמו שאמר התנא באבות (ו ב) 'אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה'.

למטה יהודה מלשון הודיה, ואין מודים? בפה. רמז שישמור את הפה מדיבורים אסורים. **כלב בן יפנה** 'כלב' ראשי תיבות 'כחש ליצנות בדות', שאת כל אלו הצדיק 'מפנה' ומרחיק ממנו. ולא מספיק רק להימנע מדיבורים אסורים, אלא גם להרבות תמיד ולהוסיף בדברי תורה, וכלול בזה גם שיאמר דבר בשם אומרו שבמיא גאולה לעולם, שזה: **למטה יששכר**, שהיה תמיד עוסק בתורה. וגם **'יששכר'** עולה בגימטריא 'שפתים' (830) שבהם עוסק בתורה. **יהואל בן יוסף** 'יוסף' תמיד בלימוד התורה, וכשיאמר דבר בשם אומרו יזכה לקרב את ה'גאולה'.

למטה אפרים מלשון 'פריה' ורביה, רמז על ברית מילה, שבזכותה זוכים לשלום, כמו שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג טו), 'וזכרים גם להשיג חמישים שערי בינה, וזה מרומם ב'הושע בן נון' 'הושע' גימטריא 'השלום' (381), ו'נון' (נ' - 50) זה חמישים שערי בינה.

יום חמישי שמות המרגלים ב

מון 'אביר יעקב' מוסיף לרמז עניינים רבים של מלחמת היצר ודרכי עבודת ה' בשמותיהם של השבטים הקדושים ונשיאיהם: העניין השישי שצריך בשביל עבודת ה', זה לפתוח את היד ולתת

יום ראשון

התעוררות לתיקון השכינה

בפרשת המרגלים יש רמז לדברים גבוהים מאד, כמו שמאריך בזה הווהר הקדוש.

מון 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מרמז בדברים שמשם רבינו אמר למרגלים, את הדרך, שעל ידה אדם יתעורר לדבוק בשכינה, וכך מרמז: **עלו זה בנגב** התנאי הראשון בשביל להדבק בשכינה, זה לזנוח את תאוות הגוף, **נגב** זה לשון 'ניגוב' - שיתעלה על ידי ש'מנוגב' מתאוות הגוף. **ועליתם את ההר** וכך יוכל לנצח ולגבור על היצר הרע שנמשל להר (סוכה נב).

וראיתם את הארץ מה היא, 'ארץ' זו השכינה, שאין בכוחה לבד לעשות כלום, ורק על ידי מעשי בני ישראל היא יכולה להתקן, כמו האדמה, שאין ביכולתה להצמיח פירות, אלא אם עובדים אותה כמו שצריך. ויתבונן בזה שהוא היחיד שיכול להביא לתיקון השכינה, או חלילה להפך.

ואת העם היושב עליה החזק הוא הרפה, אם ה'ארץ' זו השכינה, אז 'העם היושב עליה' זה עם ישראל, ויתבונן האם רוצה שכנסת ישראל יהיו חזקים בקיום התורה או חלילה לא.

ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה היא אם רעה, כשבני ישראל משפיעים ומתקנים את השכינה, השכינה מחזירה להם בשפע גדול, ברוחניות ובגשמיות. ולכן, יתבונן אדם גם בענין זה, שעל ידי תיקון השכינה יזכו העולמות כולם לשפע גדול, אבל חלילה אם לא יתקנו בני ישראל את השכינה, יהיה להפך.

וכמובן גם בעולם העליון יש הבדל גדול בין מי שקיים תורה ומצוות ועסק בתיקון השכינה, לבין מי שלא זכה לכך, ועל זה אמר הכתוב **ומה הערים אשר הוא יושב בהנה**, שזו הישיבה האמתית והנצחית בעולם הבא, **הבמחנים אם בממצרים**, האם יהיה בבחינת 'מחנים' - פרוצים וללא שלווה חז"ל, או להיפך, יהיו 'במצרים', מוגנים לגמרי בן עדן, בשלווה ומונוחה של אמת.

וכשיתבונן בכל זה, בודאי יבחר לעסוק בתורה ובמצוות, ולתקן את השכינה.

יום שני מעלת הציצית

מצות ציצית מצוה חשובה ויקרה היא מאד, ומעלות רבות תלויות בה: שמירת העיניים ושמירת הלב, ולכן ראוי מאד לכל אחד להשיג לעצמו בגד של ארבע כנפות, עם ציצית כשרה, כדי שבאמצעותה יזכה למעלות הנשגבות הללו.

ואפילו שכאשר אין לאדם בגד של ארבע כנפות, הוא לא חייב בציצית, ולא ביטל מצות עשה, אבל בזמן שיש כעס בשמים, מענישים גם את מי שאין לו בגד של ארבע כנפות, בגלל המעלה הנפלאה שיש על ידי הציצית - להתגבר על הסתכלות אסורה ומחשבות זרות, שהיצר במיאו לו בעל כורחו, ועל ידי ההסתכלות בציצית יכול להינצל מהם. ולהיזכר בקב"ה ובמצוות, כמו שכתוב **וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' ועשיתם אותם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם**.

מון 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' מרמז במילה 'ציצית' את סגולת ההסתכלות בציצית, וכך מפרש: המילה 'ציצית' היא מלשון ראייה והוצאה, כמו שכתוב 'מצין מן החרקים', והכוונה שבשביל להינצל מראיה אסורה, צריך שיסתכל היטב בציצית, וכך ינצל מכל רע.

והטעם שההסתכלות מצילה, בגלל שבציצית רמזו שם הוי"ה. איך: אנחנו נוהגים בקשירת הציצית, שבתחילה מסובבים את החוט הארוך עשר פעמים סביב שאר החוטים, אחר כך עוד חמישה סיבובים, ואחרי זה עוד שש פעמים ועוד חמש פעמים, [5+ 5+ 5+ 5+ 5+ 5], כמנין שם הוי"ה.

יש עוד סיבה שנרמז שם הוי"ה בציצית, השולחן ערוך (או"ח כד ו) מביא שבשתי הציציות שמלפנים, יש ששה עשר חוטים - בכל אחד שמונה, ועשרה קשרים - בכל אחד חמשה. 16 חוטים ועוד עשרה קשרים, גם הם עולים כמנין שם הוי"ה - עשרים וששה. ויש עוד רווח בהסתכלות על הציצית שרמזו בה שם הוי"ה, שכן מקיים את הפסוק בתהלים (ט ז) 'שויית ה' לגדי תמידי'.

יום שלישי

נשמת משה רבינו נכנסה לארץ ישראל

משה רבינו עליו השלום היה אבי הנביאים וראש הצדיקים, ולא

